

75 par

zadostuje, da Vam takoj dostavimo poskusne številke. Pišite še danes →

75 par

zadostuje, da Vam takoj dostavimo poskusne številke. Pišite še danes →

Mesečna naročnina 25 Din, za inozemstvo 35 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček, račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust

- Današnja številka vsebuje:
- Obrtniki razstavljajo
 - Nedeljska kronika
 - Nedeljski sport
 - Glas slovenske žene
 - Glas naših izza meje

Izza ženevskih kulis

Slika kaže italijanske in abesinske delegate v Ženevi. Na levi je italijanski delegat baron Aloisi, na desni pa Tekle Havariate, abesinski poslanik v Parizu, s svojim svetovalcem in besednikom francoskim profesorjem Jézejem.

Tsaldaris je včeraj odpotoval z Bleda v Monakovo

BLED, 4. avgusta. AA. Snoči se je vršila na čast gospodu in gospe Tsaldarisovi v hotelu Petran intimna večerja. Razen predsednika grške vlade in njegove gospe so večerji prisostvovali predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Milan Antić, jugoslovanski poslanik v Parizu g. Božidar Purić z gospo, grški poslanik na beograjskem dvoru g. Mellas, gg.

Pitielis in Cenadis, šef kabineta predsednika vlade Dragotin Protić in Dragotin Mazanas, tajnik zunanjega ministrstva.

Danes dopoldne ob 11. je g. Tsaldaris z gospo in spremstvom odpotoval v Monakovo, odkoder bo nadaljeval vožnjo v neko bavarsko kopališče. Na postaji se je od predsednika grške vlade poslovil predsednik jugoslovanske vlade dr. Milan Stojadinović.

Zveza cesarskih občin v Avstriji

PARIZ, 4. avgusta. Havas poroča z Dunaja: Na pobudo župana v Dunajskem Novem mestu so se vse avstrijske občine, ki so podelile prebententent Otonu častno občanstvo, združile v

Italija se je vzdržala glasovanja

Kratka javna seja — 2 resoluciji

ZENEVA, 4. avgusta. AA. Seja sveta DN, ki se je začela včeraj ob 19.22, se je končala ob 20. uri. Svet DN je soglasno sprejel prvo resolucijo, ki se glasi:

Komisija za pomiritev z arbitražo ni treba, da bi se brigala za okoliščino, da spada Ualual pod suverenost te ali one izmed obeh strank, temveč naj prouči izključno samo druge elemente spora v zvezi z incidentom v Ualualu.

Resolucija pravi dalje, da so člani sveta DN vzeli na znanje, da so zastopniki obeh strank izrazili željo, po nadaljevanju pravnega in arbitražnega postopka, in da bodo brez odloga določili petega člana komisije, če bo to potrebno.

Svet DN računa s tem, da se bo postopek končal 1. septembra, in vabi obe vladi, da sporočita svetu DN rezultat pred 4. septembrom.

Svet DN je nato brez glasu Italije, ki se je vzdržala glasovanja, sprejel še drugo resolucijo, ki se glasi:

Svet DN je sklenil, ponovno sestati se v vsakem primeru dne 4. septembra v svrhu splošne proučitve poročila o poteku dela za ureditev spora med Italijo in Abesinijo, in sicer z vseh vidikov.

Radio

Ponedeljek, 5. avgusta.

Ljubljana: 12.00 reproducirana glasba, 12.45 poročila, vreme, 13.00 čas, obvestila, 13.15 slovenska narodna na ploščah, 14.00 vreme, spored, borza, 18.00 radijski jazz in reproducirana glasba, 18.50 zdravniška ura (dr. B. Magajna), 19.10 čas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 reproducirana glasba, 20.15 prenos koncerta iz zdravilišča Rogaška Slatina, 21.30 slovenske pesmi na ploščah, 22.00 čas, poročila, vreme, spored, 22.10 pesmi iz Koroske, poje Klub koroskih Slovencev.

Dr. Maček govori slovenskim kmetom

ZAGREB, 4. avgusta. b. Ob priliki poroke znanega hrvatskega industrialca g. Jankovića v Vel. Brdovcu, ki mu je kumoval osebno voditelj združene opozicije dr. Vladko Maček, so priredili hrvatski in slovenski kmetje veliko manifestacijo. Na to manifestacijo je odgovoril dr. Vladko Maček s kratkim govorom, ki je v njem poudaril značaj manifestacij ob priliki njegovega rojstnega dne. Slovenske kmete je dr. Maček pozdravil v slovenskem jeziku. Rekel je, da se veseli, da so prišli tudi bratje Slovenci in da so se povorki priključili tudi slovenski kmetje. Drago mu je, da so slovenski kmetje začeli misliti z lastno glavo, pa je naravna stvar, da se družijo s Hrvati, ker Slovenec in Hrvat sta vedno brat in brat.

Za teniško prvenstvo Nemčije

V soboto so se pričele v Hamburgu internacionalne teniške tekme za prvenstvo Nemčije. Vsi trije jugoslovanski igralci so v prvem kolu zmagali. Palada je porazil Peltzerja, Puncer, Gündela in Kukuljević, Fromlowitza.

Vremenska napoved

NOVI SAD: Delno ohlajenje ozračja s povečano oblačnostjo na večjem severnem delu krajevine. Kjer bo mestoma deževalo. Možno so krajše nevihte. Jasno samo na skrajnem jugu.

Dnevna pratika

Ponedeljek, 5. avgusta. Katoličani: Marija Sn. Pravoslavni: 23. julija, Trofim.

Dežurne lekarne

Sušnik, Marijin trg 5; Bohine, Rimska c. 31; Kuralt, Gospodetska c.

Vlada pripravlja volitve v mestnih občinah

BEOGRAD, 4. avgusta. b. V dobro poučenih političnih krogih se govori zadnje dni o namerah kraljevske vlade, da čimprej razpiše volitve za mestne občine. Kakor je znano, odbori mestnih občin od 6. januarja 1929. do danes niso bili nikdar voljeni. Občinske uprave so se ves čas do danes postavljale z ukazom. Temu nasproti pa so se vršile volitve v kmetske občine. Za mestne občine je bil v prejšnjem letu predložen in sprejet poseben zakon, ki je stopil v veljavo meseca avgusta 1934. Po tem za-

konu bi morale biti volitve v odbore mestnih občin takoj naslednje leto. Dozdaj teh volitev ni bilo, pač pa stoji vlada na stališču, da se morajo te volitve čimprej razpisati.

Imenovanje v zdravstveni službi

BEOGRAD, 4. avgusta. b. Za uradniškega pripravnika pri Domu narodnega zdravja v Bosanski Gradiski je imenovan dr. Ludvik Benčina, do sedaj uradniški pripravnik Higijenskoga zavoda v Banji Luki.

Otvoritev razstave v Celju

Z obrtno razstavo je zvezana tudi razstava samoupravnih hranilnic in soc. zavarovanja -- Pokrovitelja senatorja gosp. dr. Draga Marušića je zastopal mestni predsednik gosp. dr. Alojzij Goričan

Celje, 4. avgusta 1935.

Ob prisotnosti predstavnikov raznih oblasti, gospodarskih ustanov in množice občinstva je bila danes dopoldne odprta v Celju obrtna razstava, po dolgem presledku trinajstih let — drugikrat.

Predsednik odbora za razstavo g. Stojan Holobar je pozdravil navzoče, opravičil zadržane povablence, ki se otvoritve niso mogli udeležiti ter nato podal kratek pregled gibanja obrtnikov v Celju.

Zadružnega pokrovitelja razstave g. ministra in senatorja dr. Draga Marušića, je zastopal predsednik mestne občine, g. dr. Alojzij Goričan, ki je najprej prečital senatorjevo pozdravno pismo:

»Cenjeni gospod načelnik! Zelo težko mi je, da nikakor ne morem prispeti na otvoritev obrtne razstave, katere pokroviteljstvo sem svoj čas prevzel.

Ob priliki tega važnega dne za vse celjsko obrtništvo, ki v današnjih dneh obenem s celotnim slojem našega razvitega in naprednega obrtniškega stanu preživlja težke in črne dni, želim, da bi prav tako odorno in še z večjim uspehom nadaljevalo težko borbo za svoje pravice in za svojo ohranitev.

Ob tej priliki pošiljam gospodu predsedniku razstavnega odbora, Vam gospod načelnik in celokupnemu celjskemu in z njim slovenskemu obrtništvu najiskrenejše in najtoplejše želje za

čim večji uspeh v bodočnosti in čim lajšo borbo v naših težkih dneh.

Sprejmite, gospod načelnik, izraze odličnega spoštovanja in prav iskrene pozdrave...

Nato je predsednik občine izpregovoril te-le besede:

»Spoštovana gospoda! Razstavní odbor, me je naprosil, da otvorim letošnjo obrtno razstavo. Prav rad sem se temu vabilu odzval, ker z zanimanjem zasledujem stanje naše obrtne delavnosti.

Razveseljivo je dejstvo, da obrtništvo kljub težkim časom ne kloni. In ta volja do dela, do napredka, zaupanje v lastno silo mora roditi pozitivne uspehe. Rezultat teh optimističnih prizadevanj je ravno današnja obrtna razstava. Z obrtno razstavo je združena tudi razstava naših samoupravnih hranilnic, ki podaja jasno sliko o delu naših denarnih zavodov, ki gospodarijo s prihranki našega malega človeka.

Prezreti tudi ni oddelka o razvoju socialnega zavarovanja, ki mora obrtnika še posebno zanimati.

Kot celjski župan imam pa še posebno zadovoljenje s to prireditvijo, ki kaže lepo sliko stanja celokupnega celjskega obrtništva.

Ta razstava naj pomeni nov mejnik v napredovanju naše obrtne delavnosti.

Z željo v čim večji uspeh je nato g. dr. Goričan otvoril razstavo, nakar je predsednik odbora povabil navzoče na ogled razstave, o kateri še priobčimo širši pregled.

Razstava v Št. Vidu nad Ljubljano

Ljubljana, 4. avgusta.

Danes dopoldne ob 11. uri so šentviški obrtniki otvorili svojo drugo obrtniško razstavo. Prisotnih je bilo mnogo domačinov in gostov, ves št. Vid pa je bil praznično razpoložen, saj je bila današnja nedelja zanje kakor obrtni praznik. Vse navzoče je pozdravil najprej šentviški župan g. Babnik, ki je navajal, da ima razstava zlasti namen pokazati, kaj zmore št. Vid in česa je zmožen zlasti šentviški mizar, ki si je pridobil še renome ne samo v Sloveniji, ampak tudi izven njenih mej. Št. Vid je sedež obrtništva v pravem pomenu besede. Če bi se vir dohodkov naših obrtnikov skrčil, bi bilo to slabo tudi za druge stanovce. Odkar naš obrtnik ne more več zmagovati velikih dajatev, dobro čuti to tudi tuk. občinska blagajna, saj se prav zadnja leta zaradi zastoja naše obrti čutijo veliki primankljaji pri občinskih dohodkih. Lanska razstava je bila lepa in razsežna, letošnja pa je še večja, saj so naši podjetni mojstri napolnili 16 velikih šolskih prostorov. Za zabavo in razvedrilo bo skrbela vsako nedeljo znana godba »Lubniki iz Škofje Loke. Tudi letos bo ob koncu razstave izrežbana kuhinjska oprava, ki lani ni dobila svojega odjemalca, ker je srečni lastnik na svojo žalost izgubil srečno vstopnico.

koli pripomogli, da je razstava tako lepa: dekletom, ki so okrasile šolo, obrtniškim pomočnikom in vajencem, ki so s skrbnim delom pomagali mojstrom do ličnih izdelkov ter Malo-železniški družbi za znižano prevoznino, hišnim posestnikom, ki so v znak simpatij z obrtniki izobešili zastave. S svojo razstavo smo dali vzgled za obrtniške razstave drugod: na Viču (1. dec. 1934), obrtni teden (29. junija 1935) Ljubljana, Moste (7. julija 1935), Radovljica (21. julija 1935), danes pa razstavljajo Celje, Kamnik in št. Vid. Ta razstava bo pokazala velik napredek od lani. Potrebne so bile pač žrtve in stroški, a uspeh ne bo izostal. Nov obrtni zakon naj uredi in popravi dosedanje krivice, želim pa, da bi šentviški obrtniki zasloveli daleč naokrog.

Nato je gosp. Vrhovec predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II in knezu-namestniku Pavlu. Pred mikrofonom je vstopil še g. Pičman, kot predsednik DJO Dravske banovine, se zahvalil g. Vrhovcu, kot predsedniku šentviških obrtnikov za njegov trud, čestitaj k njihovi razstavi in jo otvoril. Pred šolo je ves čas igrala godba »Lubniki iz Škofje Loke, učenke meščanske šole iz št. Vida pa so zapele nekaj pesmi, tako da je bila otvoritev zares prav slavnostna. O razstavi se bomo podrobno še poročali.

Obrtniški praznik v Kamniku

Kamnik, 4. avgusta.

Danes ob 10. dopoldne je bila odprta v Kamniku prva obrtna razstava. Razstavilo je 48 obrtnikov in tovarnarjev nebroj lepih izdelkov. Razstavo je otvoril pokrovitelj predsednik Zbornice za TOJ g. I. Jelačin ml., ki je v lepih besedah poveljeval delo naših obrtnikov. V teku dopoldneva je razstavo obiskalo nad 300 obiskovalcev. Razstava bo odprta 14 dni in bomo o njej podrobno še poročali

Sport

Ligaške tekme

Gradjanski : Primorje 3:2 (2:2)

Ljubljana, 4. avgusta.

Danes je odigralo Primorje pred približno 2000 gledalci zadnjo ligaško tekmo na svojem terenu. Po nedeljski igri z Jugoslavijo so vsi pričakovali, da bo Primorje tudi v tej tekmi zmagovalo. Zlasti se, ker je v zadnji tekmi tudi napad dobro zaigral, kar je bil preje zelo redek dogodek. Toda Primorje nas je danes počasi razočaralo. Med tem ko je bila obramba v dosedanjih tekmah najboljši del moštva je bila danes ravno nasprotno. Tudi krilska vrsta ni bila na svojem mestu. Le Boncelj je odlično začel, toda se je prekmalu utrudil. Napad Primorja je zaigral na momente prav dobro, toda radi slabe opore krilske vrste je bila tudi njegova igra zlasti v drugem polčasu zelo raztrgana in brez smiselne kombinacije, povrhu vsega so bili pa še napadci pred golom zelo neodločni in so vse premalo streljali.

Primorje je zaigralo tako kot smo od njega pričakovali le prvih 20 minut. Ko pa so prešli prvi gol so zelo popustili, po drugem pa še bolj. Mnogo je grešila desna stran obrambe Hassel-Zemljak. Obramba pa tudi krilska vrsta sta bili vse prepočasni, ter je zlasti igračkane pred lastnim golom največ pripomoglo k porazu.

Gradjanski je igral sicer nekaj boljše in bolj premišljeno in je tekmo tudi zaslužen dobit. Vendar pa tudi njegova igra ni bila taka, kot bi morala biti igra pretendenta na prvo mesto. Svojo igro je Gradjanski razvijal bolj mirno in premišljeno kot Primorje, ki je igralo bolj na prodore. Pri Zagrebčanih se je zlasti odlikoval srednji krilec Premrl. Njihova obramba je bila dosti bolj sigurna kot Primorjanska. Srednja vrsta je bila najboljše del moštva. Moči v napadu pa so bile dokaj izenačene. Znani reprezentativci Šipoš na desnem krilu ni pokazal kakih izrednih sposobnosti. Morda se brez Živkovića ne more znati.

Tekmo je sodil znani internacionalni sodnik g. Frankenstein iz Dunaja prav dobro.

Potek igre

V drugi minuti prosti strel proti G. iz 20 m. Bratulič streljano žogo odbije s pestjo. Malo nato dobi Peček na levi strani žogo centrira in prosti Janežič strelja v 3 min. s 16 m krasno in neubranljivo v gol.

1:0 za Primorje

Gradjanski takoj navali, toda napad se konča v autu. V 5 min. Makovec radi neodločnosti upropasti drugo zrelo šanso. V 7 min. ima G. prvo priliko za izenačenje, toda Novosel strelja previsoko. Igra je v tem času jako živa in hitra. V 13 min. nastane pred golom P. nevarna gneča. Hassel komaj uspe, da reši. V 18 min. prosti strel proti G. z 18 m, toda napad ne zna izkoristiti nastale situacije. Igra se razvija večji del na sredini polja. V 28 min. Bokor radi napake obrambe Primorja doseže izenačenje.

1:1

Takoj nato izvede Primorje dva nevarna napada, ki pa ostaneta brez uspeha. V 32 min. prodre Šipoš po desni strani, obrambo Primorja in pošlje žogo mimo Logarja v mrežo.

2:1 za Gradjanski

Osupli gledalci se niti ne zavedo po tem голу, ko Primorje v 35 min. izenači po Uršiču.

2:2

Za tem Gradjanski prevzame igro v svoje roke in dalje časa pritiska na gol P., toda do polčasa ostane rezultata neizpremenjen.

V drugem polčasu igra Primorje dokaj slabše. Takoj v 2 min. nevaren napad G., toda Logar sigurno brani. Malo nato ima tudi Bratulič priliko izkazati se. V 5 min. prosti strel proti P. Logar streljano žogo sicer ujame, toda je ne zadrži in Bertonej komaj uspe rešiti. V 6 min. Novosel pošlje lep predložek Pogacniku, ki pošlje mirno v mrežo.

3:2 za Gradjanski

V 21 min. lepa soloakcija Premrla, ki jo konča z močnim strelom na gol, toda Logar v lepem padu ujame. V 27 min. strelja Slamič prosti strel; žogo doda Pečku, ki pa pošlje žogo z močnim strelom tik mimo. V 30 min. ima Gradjanski še eno šanso za gol, radi igračkane obrambe P. Ostali del tekme se je razvijal v glavnem na sredini igrišča in rezultat je ostal do konca 3:2 za Gradjanski.

Postava moštva: Primorje: Logar-Hassel, Bertonej-Zemljak, Slamič, Boncelj-Janežič, Pupo, Makovec, Peček, Uršič.

Gradjanski: Bratulič-Hügl, Rajković-Pikič, Premrl, Sinkovič, Šipoš, Novosel, Bokor, Pogacnik, Zalanč.

Predtekmice:

Primorje (jun.): Korotan 5:1 (2:0).

Primorje (rez.): Retje 3:0 (2:0).

*

Beograd: BSK : Hajduk 4 : 0 (2 : 0).

Zagreb: Jugoslavija : Hašk 4:1 (1:1).

Sarajevo: Slavija (S) : Slavija (O) 3:1 (2:1).

Kopiram, razvijam, povečavam

vestno in strokovno

FOTO JAPELJ, MARIBOR

Gosposka ulica štev. 28

Kolesarsko državno prvenstvo

Državni prvak Mariborčan Faninger

V današnji kolesarski dirki za prvenstvo Jugoslavije na progi Zagreb-Ljubljana (150 kilometrov), je zmagal Mariborčan Bruno Faninger, ki pa je startal za HKB Zagreb. Cilj je bil na Dolenjski cesti pred gostilno Jelačin, kjer so s eže kmalu po 10. uri začeli zbirati prijatelji kolesarskega sporta in je njih število do 11., ko so pričeli prihajati dirkači, narastlo na prav čedno število, tako da se je videlo, da pridobiva ta lepa sportna panoga pri nas vedno več pristašev. Dirkači so startali ob 6. v Zagrebu in je bilo vreme ves čas zelo ugodno. Dirka je potekla brez vsakega incidenta in brez nezgode.

V Ljubljano je pridirkala kot prva grupa, obstoječa iz Faningerja, Davidovića, Grgača in Ljubića. Boj med njimi je bil vse do zadnjega prav oster in je zmagal v sprintu za dolžino 2 koles Faninger (HKB Zagreb) v času 4:43:11 (povprečna hitrost 31'800 km), 2. Davidović Orao (Zagreb), 3. Grgač (HKB Zagreb), 4. Ljubić.

8 minut za temi sta pridrvela Fiket (Gradjanski Zagreb) in Gartner (Ljubljana) in je zmagal prvi v sprintu za dolžino kolesa v času 4:51:30 in zasedel 5 mesto.

Tretja grupa je prispela ob 11.08 in je zmagal mladi Hamburger (Hermes) v krasnem finišu v času 4:56:15 ter zasedel 6. mesto, za njim pa so se plasirali Brandt (Zel. Zagreb) in Denes (Subotica).

Kmalu za temi pa sta prispela na cilj še Zerjal (Primorje) in za njim Gregorič (Karlovac).

Po dirki je bila v gostilni Jelačin razdelitev nagrad in je dobil Faninger krasen pokal, ostalih 12 pa prav lična darila. Pri tej priliki je imel daljši, lepo zasnovani govor, predsednik Koturaškega Saveza g. Mišanović, ki je razložil težave, s katerimi se mora boriti naš kolesarski sport in poudarjal, da bi morali merodajni čintelji mesto golih obljub že tudi enkrat dejansko podpreti stremeljenja teh idealnih sportnikov, posebno pa je še poudaril važnost te sportne panoge za našo vojsko. Za njim se je zahvalil dirkačem tudi tajnik Saveza g. Kovarčević in končno je govoril še tajnik podzveze g. Gregor, s čemer je bil tudi oficilen del dirke končan.

*

Skupščina L. N. P.

Ljubljana, 4. avgusta.

Danes dopoldne je bila v dvorani Delavske zbornice letna skupščina Ljubljanskega nogometnega podsaveza. Na skupščini je bilo zastopanih 51 klubov z glasovalno pravico.

Skupščino je otvoril predsednik dr. Köstl, ki je po uvodnem nagovoru odredil eno minutni molk v počastitev našega pok. kralja, nakar je skupščina odposlala udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. ter ministru za telesno vzgojo naroda.

Takoj nato so prešli na dnevni red. Po podanih izjernih poročilih je skupščina dala soglasno absolutno odločitev v reviz. odboru. Sledile so volitve onih odbornikov, katerim je potekel mandat. Predloženi sta bili dve listi. Pri glasovanju je dobila lista g. Kralja 30 glasov, g. Kureta pa 18 glasov. Dve glasovnici sta bili prazni, ena pa neveljavna. Po teh volitvah je upravni odbor naslednji: predsednik g. dr. Köstl, podpredsednik gg. Stanko, Kralj, tajniki Perič, Novak, dr. Dougan, blagajnika Jugovec in Hartman, odborniki Slamič, Kačar, Petrič, Pfundner, Logar, Jurkos, V. reviz. odbor pa so izvoljeni gg. dr. Perko, Zajc in Vospersnik.

Po volitvah je skupščina reševala še več predlogov o sodniškem vprašanju ter podsa-veznem prvenstvu in drugih perečih vprašanjih.

Skupščina je potekla prav lepo in mirno ter so bile debate stvarne in kratke.

Vidimo, da so se duhovi pomirili in da gre za zeleno mizo v nogometu na boljše. Upamo pa da se bo ta preokret opazil tudi na zelenem polju.

*

Načelstvo nogometne sekcije S. K. Ilirije, zavedajoč se težnje položaja, v katerem se danes sekcija nahaja, in svoje polne odgovornosti pred celokupno Ilirijo naklonjeno sportno javnostjo, sklicuje za ponedeljek dne 5. t. m. ob 20.30 v kletni dvorani hotela Miklič plenarni sestanek nogometne sekcije, to je vseh starešin, rednega, aktivnega in podpornega članstva, kakor tudi vseh prijateljev in simpatizerjev nogometne sekcije. Z ozirom na važnost sestanka prosimo polnoštevilne udeležbe. — S. K. Ilirija, nogometna sekcija.

V št. Vidu nad Ljubljano

je bila včeraj slavnostna otvoritev II. obrtne razstave, o čemer poročamo posebej na drugem mestu. Ko stopite v vse prostore narodne šole, takoj vidite, koliko bo uspeha tudi letos zela razstava, ki je tako sijajno organizirana. Ze vse prejšnje dni, ko si hodil skozi št. Vid in okolice, si lahko videl, da je povsod vladalo neko mizlično razpoloženje. Vse je hitelo, delalo in izdelovalo. Po delavnicah so tolkla kladiva in so pele žage svojo pesem, a stroji so mogočno hresčali. Obrtniki so se res potrudili, da nam pokažejo najboljše, kar zmorejo in najlepše, kar znajo. Vsak posetnik plača za vožnjo v št. Vid 3 Din, nazaj grede pa samo 1 Din. Vse te ugodnosti so nam pripravili šentviški obrtniki, zato si bomo ogledali njihovo razstavo! Pri slovesnosti je sodelovala godba Lubnik iz Škofje Loke in bo ista godba izvajala promenadni koncert vsako nedeljo popoldne pred razstavnim prostorom. Poset iskreno vsem priporočamo!

Čez nedeljo

Ljubljana, 4. avgusta.

Ob nedeljah je pravi ljubljanski mešan najraje popiha iz mesta. Zato je Ljubljana ob nedeljah spoštljivo tiha, tem bolj pa oživi periferija. Tudi danes se je razgibala zlasti zapadna stran. Na Dolenjski cesti so diletantje Sokola IV. na letnem telovadišču vpriporili Vombegarjevo komedijo.

»Voda«

Igralci so se potrudili in so nekatere vloge tudi kar dobro zaigrali, zlasti je ugajal E. Frelihov Kopriva — Prelesnik, S. Pogacnikov občinski tajnik Jakopič, Em. Frelihov Tinče in župan. Dobro je Anica Grgurjevič podala vdo-vo Hribarico, pa tudi Anica Bufolin kot Anka in Saša Petrič kot Katrica sta dali za diletant-sko vpriporitev dovolj. Manj sreče je v domi-slekih in izvedbi detajlov imela režija. Tu in tam je bilo nekaj šepavosti v njej, občinstvo pa je vzlic temu sprejelo igro z glasnim zado-voljstvom. Sodelovala je godba Sloge in Sent-jakobsko pevsko društvo. Po igri se je razvila prijetna zabava s plesom in petjem.

Naši šahisti so zborovali

Včeraj popoldne se je vršila v restavraciji »Zvezda« 12. redna skupščina Jug. šahovskega saveza. Skupščino je otvoril predsednik JSS, predsednik Narodne skupščine g. prof. Stevan Čirič, ki je v svojem pozdravnem govoru orisal naloge in probleme, ki jih je imel in ki še takaj Savez in nakazal še nova pota do čim večjega razmaha šahovske igre, ki naj bo nov kulturni činitelj pri vzgoji naroda. Prvi in najvažnejši korak je bil storjen s tem, da je prosvetno ministrstvo prevzelo v svoj delokrog propagando šaha in ga priporočilo šolam. Pri tem ima največje zasluge ravno predsednik sam, ki je kot prosvetni minister to dosegel.

Delovanje Saveza se je letos zelo poživilo in vse kaže, da bo v bodoče še boljše. Članov je 33 s 517 glasovi, od katerih je bilo na skup-ščini zastopanih 363. Blagajna je aktivna in »Šahovski Glasnik« je zelo dvignil svojo na-klado in število naročnikov.

Sprejetih je bilo nekaj važnih predlogov. Letos se bo odigral meč med dr. Vidmarjem, Pircem in Kostićem za prvenstvo države za l. 1935, in sicer bodo odigrali medsebojno po soglasnem pritrdilu vseh treh mojstrov po pet partij, odločali pa bodo v prvi vrsti dobljeni

meči, nato šele dobljene točke. Dr. Vidmar je določen za kapetana jug. šahovske reprezen-tance v Varšavi in zastopnika Saveza na skup-ščini mednarodne šahovske Zveze istolam. Na-cionalni mojstrski in amaterski turnir bosta iz-menoma vsako drugo leto. Za prihodnje leto je določen mojstrski turnir, ki bo predvidoma v Novem Sadu.

Dosedanji odbor je prejel soglasno absolu-torij. V novem upravnem odboru je bil izvoljen za predsednika ponovno predsednik Narodne skupščine g. Čirič, I. podpredsednik je prof. dr. Kasal, II. podpredsednik Cvijanović, III. podpreds. VI. Vuković. Odborniki: Dr. Iljič Nedeljković, J. Živanović, St. Živanović, Žido-vec, V. Iskra, R. Golouh in Kondić. Poslovni odbor tvorijo: dr. Astaloš, Pavlovič, Pezdirc, Filipič, Prokop; nadzorni pa Mesarič in Kra-ljevič.

Po sprejetju proračuna je bilo zborovanje, ki je poteklo pod krepkim predsednikovim vod-stvom v popolnem soglasju, ob 17. uri zaklju-čeno.

Na Barju

je pa Gospodarsko-kulturno in narodno društvo priredilo vrtno veselico, ki je prav lepo uspe-la. Šaljiva pošta, obilen srečolov pa veselo petje družtvenega pevskega zbora pod vodstvom šol. upravitelja g. Grčarja, vse to je privabilo obilo gostov. Prireditve so med drugimi po-setili tudi poslanec dr. Riko Fux, mag. ravna-telj Jančigaj in obč. svetnik Dachs. Bandok-tor Dinko Pue, župan dr. Vl. Ravnihar in pi-satelj Finžgar so se pismeno oprstili, ker se niso mogli udeležiti prireditve. Dobiček je na-menjen za Miklavževo obdarovanje siromašne dece.

Kljub miru pa

nesreče

le tudi to nedeljo niso čisto izostale: Pelat Ma-rija, 19 let stara šivilja iz Zg. Šiške, je bila med 17. in 19. uro prepeljana v splošno bol-nico. Pila je jodovo tinkturo, ker ji je neka oseba natvezila, da nekdo nekaj plavša z nje-nim možem.

Jamšek Ivana, doma iz Kodelovega, Zadruž-na ulica št. 4, rojena l. 1885, je bila povožena od motocikla na javni cesti pred Kovačičevo gostilno. Pretresla si je možgane in dobila še druge notranje poškodbe. Prepeljana je v splošno bolnico.

Mariborska nedelja

Mariborski slikar Gvajc umrl

Maribor, 4. avgusta.

Se lani je ves Maribor z velikim zadovolj-stvom občudoval slike odličnega akademskega slikarja Antona Gvajca, ki je v soboto zjutraj v Brežicah tako nepričakovano izdihnil svojo blago in veliko umetniško dušo. Letošnji Mari-borski teden je brez njegovih slik tako nekam nenavaden, kajti Gvajčeva tihotajta so vselej izredno ljubo vplivala na prireditve. Umrl je velik umetnik in velik mladino ljub, saj se ga bo marsikateri dijak s hvalečnostjo spominjal. Neizproсна smrt je prof. Gvajca pokosila prav pred njegovo 70. letnico. Truplo nepozabnega umetnika, ki je bil naš iskren prijatelj, so-mišljenik in vnet čitatelj našega lista, bodo iz Brežic pripeljali v Maribor, kjer ga bodo po-ložili k večnemu počitku. Slava njegovemu spo-minu!

Impozantna modna revija

Kakor že ob sami otvoritvi Mariborskega ted-na, tako je tudi danes vzbujala največjo pozor-nost in izredno zanimanje ljubka modna revija, ki je izraz velike zmožnosti prireditelja g. vele-trgovca Masteka in ostalih 23 mariborskih trvd, ki so na modni reviji zastopane. Nadvse laskavo so se izrazili o tej prireditvi povab-ljeni gostje, ki so se čudili agilnosti mariborskih trvd. Modna revija bo samo enkrat dnevno. Tako bo pričetek danes, v ponedeljek ob pol 17. uri popoldne. Program je zelo zanimiv in sode-luje tudi priljubljena pevka gd. Udovičeva. V torek pa se bo modna revija pričela ob pol 21. uri zvečer.

Zborovanje obrtnikov

V nedeljo dopoldne so v Narodnem domu zborovali obrtniki, včlanjeni v Zdrženju obrt-nikov v Mariboru. Občnemu zboru je predsedo-

Pestra ptujska kronika

Arheologi so zborovali

Muzejsko društvo v Ptujju je imelo 2. t. m. sejo, kateri so poleg članov odbora prisostvo-vali tudi sledeči znanstveniki: univerzitetni profesor dr. Walter Schmid, direktor arheolo-škega muzeja v Splitu dr. Mihovil Abramović, univ. prof. Balduin Saria ter banov. konser-vator dr. Fr. Stele.

Razpravljali so glede arheoloških izkopavanj blizu Mitre na Sp. Hajdini, katero delo bodo pričeli koncem t. m. ter radi sprejema inozem-skih arheologov, ki bodo na svojem študijskem potovanju posetili začetkom septembra tudi Ptuj.

Samomor ali zločin?

Danes zjutraj ob 5. uri je našel pek Koren ob prehodu ceste čez železniško progo na Haj-dini nekega mrtveca, v katerem je takoj spo-znal Križana Francea, zastopnika Ljudske sa-mopomoči iz Zg. Hajdine, katerega je, kot smo poročali, zasledovalo orožništvo radi poverbe-mrlških listov, s katerimi je dvigal zavaroval-nino in tako oškodoval zavarovalnico za pre-cejšnjo vsoto. Kot se je ugotovilo, ga je zadel strel iz neposredne bližine, ker je ožgana tudi obleka, naravnost v srce.

val načelnik g. Miha Vahtar, ki se je uvodoma v iskrenih besedah spomnil blagopokojnega kralja, ki so mu vsi navzoči zaklicali »slava«. Novemu kralju Petru II. pa so zaklicali v po-zdrav trikratni »živio«. Sledila so poročila osta-lih zadružnih funkcionarjev, ki so vsa pričala o smotrenem delovanju združenja, ki ima ve-dno pred očmi interese obrtniškega stanu. Pri slučajnostih se je obravnavalo predvsem vprašanje sušmarstva, ki zavzema vedno večji obseg. Velika je nevolja obrtnikov zaradi delav-nic tukajšnje kaznilnice, ki odjeda obrtnikom velik del naročil. Ob koncu je načelnik pozval obrtništvo, naj se v prihodnjem letu udeleži razstav Mariborskega tedna v večjem številu kot letos in naj se že sedaj prične z vsi vest-nostjo pripravljati. Zborovanju je prisostvoval kot zastopnik mestne občine obrtni referent g. dr. Senkovič.

Huda prometna nesreča

Zdravnik dr. Kralj ima zlomljeni roki

Včeraj zjutraj so pripeljali v mariborsko bol-nico banovinskega zdravnika dr. Kralja iz Fra-nja z obema zlomljenima rokama in zelo težki-mi poškodbami na glavi. Dr. Kralj je postal žrtev hude prometne nesreče. Ko se je peljal včeraj zjutraj z motorjem proti Framu, mu je privozil nasproti neki tovorni avtomobil. Hote se izogniti avtomobilu pa bi bil zdravnik s svo-jim motorjem skoraj zavozil v krave na cesti. Ker je napravil preoster zavoj, je dr. Kralj treščil z motorja v obetni jarek s tako silo, da je obležal nezavesten z zlomljenima rokama in življensko nevarnimi poškodbami na glavi. Po-škodovanca so nemudoma pripeljali v tukajšnjo bolnico, kjer so mu sicer rešili življenje, ven-dar pa je njegovo stanje še vedno zelo resno.

Zanimivo pa je, da je imel mrtvec obrnjene vse žepa narobe in pri njem ni bilo najti nika-kih predmetov, kakor tudi ne pištole, le legi-timacija je ležala par metrov stran od njega. Vse kaže, da ga je nekdo, če ne umoril, vsaj okradel mrtvega.

Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico haj-dinskega pokopališča, koder se bo vršila sodna obdukcija.

Tatvine poljskih pridelkov

Pri gostilničarki Križe Neži v Stukih so mila-tili žito ter so bili z delom gotovi šele pozno zvečer. Neodčiščevo žito so pustili kar na podu. Ko so zjutraj nameravali nadajevati delo so opazili, da jim je nekdo čez noč očiščel vse žito in izkopal na bližnji njiivi skoro vse krom-pir. Orožništvo pridno zasleduje storilec in je upati, da bodo kmalu v rokah pravice.

Poskušeni samomor

V soboto okrog 20. ure se je s samomoril-nim namenom ustrelil v desno stran prsi 21-letni podnarednik Sprah Stanko, službujoč pri pontonskem pp v Ptujju, doma pa je iz ptuj-ske okolice. Kroglja mu je predrila desno stran prsi in ranila pljuča. Upati je, da bo poško-dovanece kmalu okreval, če ne nastopijo kakšne komplikacije.

Motiv samomora je najbrže nesrečna lju-bezen.

Glas slovenske žene

Zasedanje Mednarodne ženske zveze v Bruslju

Za časa svetovne razstave, 11. do 16. junija 1935, je zboroval v Bruslju kongres Mednarodne ženske zveze pod predsedstvom Lady Abendeen. Prisotne so bile vse podpredsenice ter vse predsednice stalnih komisij M. Ž. Z., predsednice narodnih Zvez iz Anglije, Belgije, Holandske, Švedske, Norveške, Francije, Danske, Italije, Madžarske, Češkoslovaške in Jugoslavije (ga. Petković) ter nekako 100 drugih delegatov.

Na lanskem sestanku v Parizu so bile sklenjene resolucije glede razorožitve, trgovine z dekleti, zaštite deč, tajnega trgovanja z vojnim materialom, radia, odprave suženjstva, državljanstva žene in reforme ženskih ječ. Nekatera teh vprašanj so bila obdelana in predložena socialni sekciji Društva narodov. MZZ je tudi zahtevala, da postavi DN na dnevni red svojega prihodnjega zasedanja rešitev vprašanja državljanstva poročne žene ter zahtevo enakih državljanskih pravic za ženo in žene. Kakor smo že poročali, je to tudi dosegla.

MZZ je v tesnem sodelovanju z drugimi velikimi ženskimi organizacijami, posebno z Alijanso ženskih pokretov, ki je bila zastopana tudi na zasedanju v Bruxellesu. Sodelujejo posebno glede vprašanj miru, ženskega dela in enake morale.

Komisija MZZ za mir zahteva od članic, naj v skladu z zahtevami carigradskega kongresa Alijanse apelirajo na svoje članice, da objavljajo v tisku ali na sestankih važne sklepe carigradskega kongresa glede razorožitve in kontrole

trgovine z orožjem in naj apelirajo na DN, da usvoji konvencijo o moralni razorožitvi, ne da bi čakalo na sklenitev splošne razorožitvene pogodbe. Veliko je delala za mir organizacija za intelektualno sodelovanje in MZZ prosi včlanjene narodne zveze, da se udeležijo tega dela, n. pr. s kontrolo učbenikov, da ne bi vsebovali žalitev drugih narodnosti, ter s propagando miru preko radia in filma.

Komisija za enako moralo zahteva pri komisijah DN proti trgovini z dekleti popolno uničenje javnih hiš.

Komisija za žensko delo zahteva:

1. MZZ naj zahteva, da se delovni čas v trgovini in industriji uredi tako, da imajo nastavljeni vsaj poldrug dan na teden neprekinjenega počitka.

2. Z ozirom na vedno večjo brezposelnost intelektualnih delavcev, ki ne pripadajo velikim organiziranim poklicem, naj zahteva razširjenje načrtov za zavarovanje proti boleznim in brezposelnosti, ter da se da ženam tridesetih in več let možnost, da se priuče novemu poklicu.

Prihodnji kongres MZZ bo 1936. leta, in sicer v Jugoslaviji, v prvi polovici septembra, pred zasedanjem DN. Na programu so tri javne seje, ki bodo posvečene mladini, miru in internacionalnim kmečkim ženskim organizacijam. Obenem naj se vrši razstava knjig, ki so jih napisale ženske, ali knjig o feminističnih vprašanjih, folklori itd. V Jugoslaviji se bo tudi vršil mednarodni sestanek žen advokatov.

MODA

Ženski značaj je pač tak, da ne more odoleti tam, kjer se mu nudi prav posebno ugodna prilika za nakup. Z ostrim pogledom se me ženske sprehajamo po modnih salonih in trgovinah, ogledujemo na desno in levo, da nam ja nič ne uide, posebno ne oni predmeti, ki so poceni. Ko se vrnemo domov, le prepogostokrat ugo-

tovimo da je bila izbira sicer dobra, tudi cena ni neugodna pač pa da je uporabnost strahovito omejena. Kaj naj počnemo z ljubkim ostankom, če naposled ugotovimo, da je za sedanje žensko bluzo premalo. Kupile smo primerno volneno ali svilen blago, dozdevalo se nam je, da bo za obleko dovolj, ko pa pokličemo na po-

moč krojačice, nam pove, da ne zadostuje. Seveda smo kupile ostanek, zato je tudi vsak dokup nemogoč.

Za vse take zadrege nam prihaja na pomoč moda, ki zapoveduje ali vsaj tolerira kombinacije dveh različnih vzorcev. V medvojnem času je bila ta moda tudi v vojavi, seveda iz povsem drugih razlogov, kakor danes. Imamo že prvovrstne medele, ki zadovoljujejo tudi najbolj razvajeno damo in odgovarjajo v polni meri modnemu šiku. In ta oblačila so krojena v dveh različnih vzorcih. Danes se ne kroji samo enobarvnega blaga s karirastim, črtastim ali drugače sestavljenim, pač pa

se tudi volna in svila, svila in baržun sijajno kombinirajo k lepi obleki. Tudi v sestavi barv je dopuščena znatno večja širokogrudnost.

Uporaba dveh vrst blaga pa ni samo običajna pri navadnih dnevnih oblačilih, pač pa tudi pri oblekah družabnega značaja. Ta lepa in praktična moda se je uveljavila za vse prilike in za vsak čas. Tako lahko nosimo k modnemu krilu bluzo iz kakršnegakoli blaga.

Naša slika nam kaže več različnih modelov in bo marsikatero damo napotila, da bo svoje načrte predrugačila.

Novice - nasveti

Nega kože. Za nego kože se navadno ponujajo draga sredstva, za katere je varčni gospodinj žal denarja. Vendar je malo znano, in vendar poceni sredstvo za nego kože — kumarin sok. Kumaro narežemo na rezine, jih položimo na plošč krožnik, jih pokrijemo z drugim (seveda ne da bi solili), obležimo vrhni krožnik in počakamo dve do tri ure. Po tem času se že nateče precej soka. Kdor hoče rajši pojedli kumare, lahko uporablja tudi sveže lupine. Umivanje s kumarinim sokom ali obkladke s kumarinimi olupki osvežuje kožo in pospešuje kroženje krvi — obraz postane svež in mlad.

Za varstvo kože proti solnčarici uporabljajo v Franciji lajšeno beljakovino. Namažejo kožo z beljakovino in pustijo, da se posuši. Pred oblačenjem se je treba seveda dobro umiti.

Marsikdo misli, da se v vročih poletnih dneh po kopanju ni treba obrisati, češ da se obleka v vročini itak hitro posuši. Posledice so, bolj redko, lahko hudi izpuščaji, bolj pogosto pa se jeseni pojavlja revma ali lumbago, takrat kadar je človek že pozabil poletne grehe. Tudi v poletni vročini je treba telo po kopanju dobro odrgniti, in še bolje je, ako ga potem namažemo s kakšno kremo, najsibo z »Niveo« ali pa z domačimi »Kamilko« ali »Margarete« kremo.

Hrana poleti. V poletni vročini so pogoste prebavne bolezni otrok. Ako otrok zboli na prebavi, mu ne smemo več dajati niti surovega sadja niti solate (kar je drugače zelo priporočljivo). Bolnemu otroku dajemo riž, zdrob, razne testenine. Sadje samo prekuhamo, z le malo vode in na hitro prevremo, da se ne uničijo razne koristne snovi in aroma. Otroka sploh ne smemo siliti jesti, poleti pa še posebno ne. Najbolje se bo otrok navadil, da rad je, ako mu dajemo hrano vedno točno ob istem času in okusno pripravljeno. Tudi zdravim otrokom dajemo malo soli in začimb, rajši tudi ne preveč jaje, pač pa mnogo zelenjave, mleka in surovega masla; orehi, fige, banane, slive, dateljni in rozine so zelo redilno sadje, ki tudi ne dopušča prebavnih motenj.

Razveseljiv znak časa. Letošnjo zimo so imele dame angleške »society« nove in nekoliko nenavadne skrbi: primanjkovalo je plesalk. Doslej so se gostiteljice na večernih zabavah bale, da bi mlada dekleta ne krasila sten, in prošile svoje znance, naj kar pripeljejo kakšnega dostojnega mladega fanta s seboj brez posebnega povabila, če le zna plesati. Zdaj pa je naenkrat narobe. Dam je premalo, in prošnja gostiteljice je, naj jim gostje pripeljejo rajši še kako mlado plesalko v hišo. Vzrok te spremembe tiči deloma v tem, da je zdaj mnogo mladih deklet zaposlenih po raznih službah in se jim zvečer, ko so utrujene od dela, ne ljubi delati skrbne toaleta in preprosti noč. Poročene žene se pogosto rajše držijo doma. Najbolj razveseljivo pa je dejstvo, da istočasno, ko pada število plesalk, narašča število obiskovalk raznih predavanj na visokih šolah, poljudno znanstvenih tečajih in na političnih zborovanjih. Mnoga dekleta pravijo, da rajši hodijo na sprehod s svojimi prijatelji in prijateljicami, in ena je tudi izjavila, da je dosti bolj prijetno občeavati z mladimi možmi na sprehodih ali predavanjih, kakor na plesu.

Smola.

Ona: — Poročila sem se s teboj samo zato, ker ni imel nihče usmiljenja s teboj.

On: — Tako, zato pa se zdaj tako smilim vsem ljudem.

Iz otroških ust.

— Mamica, zakaj ima papaček tako malo las?

— Veš, mal, ker tako veliko misli.

— In zakaj jih imaš ti potem toliko?...

Anton Čehov

Umetnina

Saša Smirnov, edini sin svoje matere, je vstopil z nekim predmetom pod pazduho, zavitim v št. 223 »Borznega časopisa«, v delovno sobo doktorja Košelkova.

— No, kako vam gre, dragi mladenič — ga je pozdravil zdravnik. — Kako se počutite?

Saša je vznemirjeno položil roko na srce in odgovoril:

— Mama vas najlepše pozdravlja, Ivan Nikolajevič. Naročila mi je, naj vam izrazim njeno najglobljo zahvalo... Sem edini sin svoje matere... Rešili ste mi življenje... Vrnili ste mi zdravje in ne vemo, kako naj izrazimo našo zahvalo.

— Čemu vse to? — ga je prekinil zdravnik. — Storil sem samo to, kar bi vsak drugi na mojem mestu.

— Sem edini sin svoje matere in ker smo revni ljudje, se vam ne moremo v polni meri oddolžiti..., zelo nam je težko. Prosim vas, gospod doktor, vzemite tale predmet kot izraz najgloblje hvaležnosti. Je to izredno umetniško delo iz starega bakra.

— Popolnoma odveč — je rekel zdravnik in vrtel oči, to je...

— Prosim, vzemite, — je odvrnil Saša

in razvil predmet. Zelo bi nas bolelo... To umetniško delo smo podedovali po našem pokojnem očetu in nam je dragocen spomin. Očka je kupoval stare umetnine in jih prodajal dalje ljubiteljem. Zdaj vodi mati trgovino.

Saša je postavil razviti predmet na mizo. Bil je svečnik, umetniško delo. Predstavljal je skupino dveh smehlajočih se golih žensk v plesnih gibih.

Zdravnik je dolgo časa gledal darilo in rekel nato obotavljajoče:

— Zares lep svečnik..., ampak nekaj, kar se pravi..., ni preveč okusen. Je... Iskal je primerne besede. — Te fantazmagorije ne morem postaviti na mizo, ker bi bilo vse stanovanje zaradi tega v neki meri pokvarjeno.

Kakor bolan ga je pogledal Saša: — Čudovita umetniška ocena! Samo poglejte tale umetniški predmet! Kakšna lepota kretenj; človek pozabi vse pozemeljsko, veličastno čuvstvo se mu zbudi v duši. Ah, kakšen izraz! —

— Da, da, — je rekel doktor. — Toda jaz imam male otroke, tukaj me obiskujejo pacientke. —

— Ne smete tega gledati, gospod doktor, z nerazumevajočimi očmi množice. Najdražje premoženje, ki ga imamo, vam poklanjamo v zahvalo. Žal, da nimamo kakšnega drugega predmeta.

— Iz vsega srca se vam zahvalim, ljubček moj, toda videti morate, da tukaj, kamor prihajajo otroci in dame... Sicer pa lahko to ostane tukaj, ker vam tega ne morem razjasniti.

— Kaj je treba pri tem razjasniti? Najboljše je, da postavite predmet kar tamle poleg vaze. Škoda, da nimamo drugega predmeta... Pozdravljeni, gospod doktor!

Ko je Saša odšel, se je zdravnik zatepil v misli in neodločno opazoval svečnik.

— Odlična umetnina, toda tukaj pač ne more stati. Hm... lepa stvar! Komu bi jo lahko podaril? — Po dolgem premišljevanju se je spomnil svojega starega prijatelja, odvetnika Uhova, kateremu je bil že dolgo nekaj dolžan zavoljo neke razprave.

Urno se je odpravil in pohitel s svečnikom k Uhovu.

— Dragi prijatelj! — ga je pozdravil. — Hočem se ti zahvaliti za tvoj trud, prinašam ti očarljivo stvarco. —

— Čudovito, očarljivo! Odkod imaš to umetnino? — Takoj pa se je njegovo navdušenje ohladilo. — Tvojega darila ne morem sprejeti. —

— Zakaj ne? — je vprašal zdravnik ves zbezan.

— Veš..., moja mati pride pogostokrat, potem pa moji klienti...

— Ne moreš odreči, — ga je energično prekinil zdravnik. — To je vendar umetnina. Kakšen vzgon, kakšna kretnja!

Ni dalje poslušal prijatelja, ampak je hitro zapustil stanovanje.

Zvečer je nesel odvetnik Uhov svečnik, katerega je skrbno zavil, svojemu znancu Šaškinu, komiku. Najprej se je ta prisrčno razveselil, nato pa si je stvar ogledal in rekel s premislekom:

— Povej mi, kaj naj počnem s temle? Obiskujejo me osebnosti, ne gre...

— Pa prodajte stvar, gospod, — mu je svetoval brivec. — V predmestju stanuje stara trgovka, ki kupuje take reči. Imenuje se Smirnova, vsakdo jo pozna. —

Dva dni pozneje je sedel zdravnik Košelkov v svoji delovni sobi in mislil o raznih lastnostih modre galice. Nenadoma se vrata odpro in v sobo je stopil Saša Smirnov. Njegovega obraza je bila sama zadovoljnost, ves je žarel od veselja.

— Gospod doktor, — je vzkliknil razburjeno. — Samo mislite si. Srečno naključje! Posrečilo se nam je dobiti nadomestilo k vašemu svečniku... Mama je tako vesela zaradi tega... Sem edini sin svoje matere..., in vi ste mi rešili življenje...

Poln srečne hvaležnosti je postavil Saša svečnik pred zdravnika. Ta je raztegnil usta in hotel nekaj reči, toda niti besedice ni mogel izgovoriti. Izgubil je dar govora.

Glas naših izza meje

Trije zanimivi predlogi koroškega deželnega zbora

Na zadnjem zasedanju dne 24. julija je koroški deželni zbor sprejel tri zakonske predloge. Prvi uvaja posebne gorske stráže na Koroškem, ki bodo imele namen ščititi lastnino na poljih in planinah, planinske kočje in njihov inventar, paziti na varnost turistovskega prometa v gorskih in turističnih krajih itd. Za to delo bodo nameščeni posebni organi, ki bodo imeli tudi pravico nositi orožje in nastopati bolj odločno nego orožniki. Zakonski predlog je bil s spremembami, ki jih je nasvetovala zvezna vlada, soglasno sprejet.

Drugi zakonski predlog uvaja filmsko cenzuro, ki je bila izza leta 1918 odstranjena. Tudi ta predlog je bil sprejet z malenkostnimi spremembami.

Tretji zakonski predlog se tiče ustanovitve prisilnih delavskih taborov na Koroškem. V te tabore bodo morali berači, postopaci in delomržeži. Vse te osebe bodo uporabljali za javna dela. Stroške za oskrbo in vzdrževanje taborov bodo krili iz dohodkov socialne oskrbe in pa s posebnim davkom, katerega višina pa ne bo znašala več kakor 4 groše za osebo na mesec. S tem upajo prisiliti zopet k delu ljudi, ki so se zdaj vdali iz lenobe postopanju in pohajkovanju. Tudi ta zakonski predlog je bil sprejet soglasno. Omenim naj še, na so na Zgornjem Avstrijskem taki prisilni delavski tabori že uvedeni in so se izkazali za dobre ustanove.

Dopisi s Koroškega

Št. Jakob v Rožu. Prejšnjo nedeljo je nenadoma bušil plamen iz skednja posestnika Krajnc v Gorinčičah. Dolgotrajna suša je povzročila, da je bil skedenj mahoma ves v plamenih. Sosedje so hitro pripravili brizgalnico in pomagali, kolikor se je dalo. Njih požrtvovalnosti se imamo zahvaliti, da ni pogorela vsa vas. Posestniku Krajncu je pogorel skedenj z vsem pridelkom, kar ga je bilo v njem, pa tudi mlatilnica in slamoreznica sta uničeni. Poleg tega sta v hlevu zgoreli dve govedi in tri ovce. Ubogi kmet, ki je bil zavarovan samo za poslopje, je sedaj brez krme in brez pridelka.

Kotmara ves. Neka neznana družba mladih ljudi si je ono nedeljo zastavila čudno nalogo, da nas je prišla v gostilno izzivati s krikom: »Alles können wir vertragen, Nazie und Kommunisten, dur die Čušen nicht!« Mi teh privandrovcv niti ne vprašamo, ali nas marajo ali ne, ker se zavedamo, da živimo na svojih tleh. Opozarjamo pa to gospodo, da si s takim vedenjem sama piše najslabše ubožnostno izpričevalo.

Iz česa sestoji človek?

Kakor znano, sestoji človeško telo skoraj iz nepreglednega števila kemičnih spojin, ki se zmerom znova oblikujejo in spreminjajo človeški organizem. Te kemične spojine vsebujejo na eni strani mnogo mineralnih snovi, na drugi strani pa tudi snovi živalskih in rastlinskih teles. Njihova množina je pri odraslem človeku precej velika, kakor kaže tudi tale kemični račun: Skoraj do 80 odstotkov človeškega telesa je sama voda in sicer, če upoštevamo vodo, ki je v krvi in mišičnem mesu in voda, ki se — teoretično vzeto — lahko oblikuje iz kisika in vodikarja v različnih kemičnih sestavinah, ki so v organizmu. Voda se namreč tvori iz dveh delov vodika in enega dela kisika. To se pravi, da moremo iz vodne vsebine, ki se nahaja v človeku s 75 kilogrami, dobiti nič manj kakor 60 litrov čaja ali kave. Kakor v kostnem sestavu, tako so tudi v beljakovinah vrste spojin fosforja in fosfornih kislin, ki v večjih predelih skrbijo za izmenjavo snovi, ki jih v hrani zmerom znova zaužijemo. Če bi mogli dobiti čisti, nestrupeni rdeči fosfor na kemičen način, potem bi ta množina zadostovala, da bi iz nje dobili 800.000 glavice vžigalic. V večjih ali manjših množinah so v človeškem telesu kemično vezane tudi kovine, na primer manjših sledov bakra večji odstotek železa, ki je življenjsko neobhodno potreben in katerega primanjkuje v človeškem telesu povzroča angleško bolezen, takozvana rahitis. Iz železa v človeškem telesu bi dobili tvarino za skoraj 6 srednje debelih žebelcev. Železo je v organizmu velikega po-

Posojilnica v št. Vidu je dobila kemisarja

Vlada je razpustila upravni svet nekdanje Hranilnice in posojilnice v Sentvidu pri Vipavi in postavila za komisarja Stanislava Pestota. To je ena naših starejših zadrug v Vipavski dolini. Več let jo je vzorno vodil župnik Jan. Kovač. Razlog za razpustitev se ne navaja. Najbrž je ta stvar v zvezi s splošnimi gospodarskimi smernicami, po katerih imej v Italiji vsaka politična občina svojo krajevno posojilnico vse skupaj pa naj bodo včlanjene v fašistični centrali v Rimu. Kakor znano, Sentvid ni več samostojna občina, marveč spada pod Vipavo.

Preureditev goriških trgov in ulic

Gorica se v vsej svoji dolgotrajnosti od severnega državnega do južnega kolodvora preurejuje. Solkanska cesta, Katarinin trg, nekdanja Gosposka ulica, Travnik, Corso Verdi in Corso Vittorio Emanuele III ter prostor pred obema kolodvoroma dobijo povsem novo lice. Tramvaj ne vozi več, pločniki se razširijo, jarki ob straneh odpravijo, nekateri prostori zasadijo s cvetjem, vodnjaki prenesejo drugam in glavna mestna prometna žila dobi velemestni, tujsko-prometni značaj. Ves v poštev prihajajoči prostor bo pretlakovan; njegova površina znaša 82.000 kv. metrov, ponajveč bo asfaltiran.

Svrha preureditve je med drugim tudi ta, da dobi Gorica zunanje lice, ki bo bolj odgovarjalo drugim italijanskim mestom. Dela so se že pričela, vodi jih neka milanska tvrdka po načrtih mestnega tehničnega urada. Stroški so proračunani za 2.500.000 lir.

Drobne vesti iz Primorja

Goriški nadškof Margotti je v preteklem tednu bil na kanonični vizitaciji po Tolminskem in je obiskal Tolmin, Kamno, Volče in Tribuš. Odtod se je povrnil v Gorico.

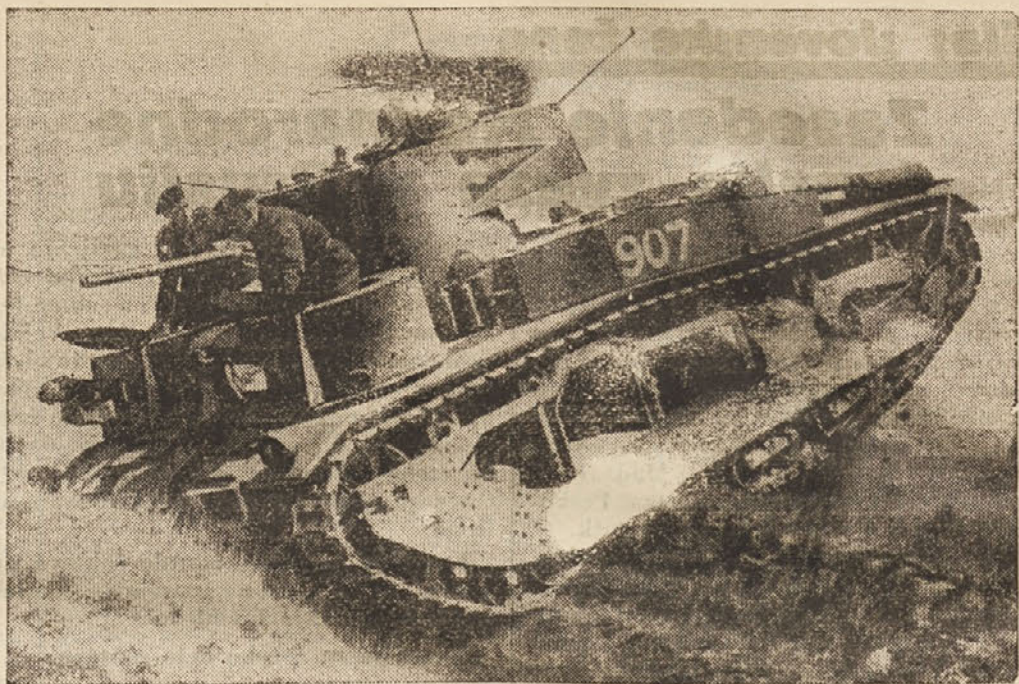
V Ajdovščini je preteklo soboto umrl tamošnji prokurator registrskega urada Umberto Salo-Spini. V Ajdovščino je prišel leta 1929. Bil je doma iz Dubrovnika in se je kot dobrovoljec udeležil svetovne vojne v italijanski armadi. Bil je bersaljer. Zato so mu vojaške in civilne oblasti priredile svečan pogreb.

Med našim ljudstvom je bil znan po tem, da se je v svojem uradnem občevarstvu z njim posluževal hrvatskega jezika, vsaj s početka, in so mu zato rekli »Hrvat«. Bil je pa obenem zaupnik fašja. Nepozabna ostane med našimi ljudmi njegova pretirana fiskalnost, ki je gnala ljudi v obup in dala povoda mnogim prižbam. Pozneje je postal nekoliko uvidevnejši.

Goriški peki in brezposelnost. Goriško pekovo združenje je sklenilo pobijati brezposelnost v svojih vrstah na ta način, da so vsi tisti peki, ki osebo izvršujejo svojo obrt in spečejo več kot 70 kg kruha na dan, obvezani zaposeliti v svojem pekovskem obratu enkrat na teden po enega brezposelnega peka.

Požar v Devinu. V torek popoldne je v Devinu gorela hiša družine Legiša. Hiša je dvonadstropna in v področju grajske uprave. Požar so najprej gasili domačini, nato pa je prišlo na pomoč še gasilstvo iz bližnjega Tržiča, ki se jim je naposled posrečilo, da so ogenj pogasili. Vendar je ostala hiša po požaru močno poškodovana.

mena, ker skrbi za okisanje pri dihanju. Kisik povzroči v telesu s pomočjo železa zgorevanje brez plamena, ki dobavlja telesu potrebno toploto. Človeško, kakor tudi živalsko telo vsebuje neko določeno množino tolsche, ki sestoji iz kem. spojine glicerina in takozvane tolsčne kisline ter stearin-kisline. Množina glicerina, kakor tudi množina nitroglicerina bi zadostovala, da bi pridobili toliko dinamita, kolikor ga je potrebno za napolnitev težke granate. Skupna množina tolsche in beljakovin bi bila primerna za izdelavo okrog 60 sveč ali kakih 17 kosov voščenega mila. Kostno ogrodje je zgrajeno iz vrste mineralnih snovi, med katerimi stojijo na prvem mestu poleg fluorja, kremenčaste kisline in drugih spojin fosforne kisline apno na prvem mestu in so vse te spojine s pomočjo kleja med seboj trdno zvezane. V ogrodju se nahajajoča množina kleja je dovolj velika, da pridobimo iz nje dva in pol kilograma suhega kleja, kakor ga v trdnih ploščah uporabljajo mizarji. Saj je znano, da pridobivajo iz klavnic kosti ubitih živali in izdelujejo nato tovarne klej in želatino. S kuhanjem zdrobljenih kosti s kislinami se mineralne snovi odločijo in samo grobi klej ostane, katerega pa je treba še očistiti, preden ga lahko uporabimo v trgovini kot mizarjski klej. K tem važnim spojinam, ki so v človeškem telesu, pa pripadajo tudi takozvani ogljikovi hidrati, ki obstoje poleg ogljika tudi še iz vodika; zadnji v enakem razmerju kakor v vodi. Dragocen ogljikov hidrat je sladkor in bi moglo nuditi človeško

Najnovejši in največji angleški tank

Novoimenovanemu angleškemu maršalu Siru Arhibaldu Montgomery-Massingberdu, angl. šefu generalnega štaba so ob nastopu pokazali najnovejši in največji angleški tank, ki pripada 1. angleški brigadi tankov.

telo 925 gramov najčistejšega sladkorja. Z delavnostjo nekih žlez se v organizmu, ki sprejme sladkor v hrani, sladkor prav tako kakor drugi ogljikovi hidrati spremeni v ogljikovo kislino in vodo, t. j. »zgori«; če se ne posreči to zgorenje, ki je že za izmenjavo snovi velikega pomena, popolnoma, nastanejo težke bolečine: takozvana sladkorna bolezen. Zdravje in pravičen razvoj človekovega organizma zahteva tudi določeno množino mineralnih soli, to se pravi, spojin, klorar,

joda, natrija, kalcija itd. Le malo časa more ostati človek zdrav brez pritoka klorar-natrija ali kuhinjske soli v hrani in znaša v odraslem človeškem organizmu delujoča kuhinjska sol nič manj kakor dvajset do vrha napolnjenih žlic. Teh nekaj navedenih primerov podaja le majhen pregled o važnih kemičnih sestavinah, ki urejajo komplicirano človeško telo od rojstva do smrti in pravilno skrbijo za rast, primerno toploto ter za telesne in duševne potrebe.

Z lova na gorile

V pragozdih južnega Kameruna so gorile še prav pogoste. Francoska uprava jih štiti s strogim lovskim zakonom. Letno je dovoljeno ustreliti v velikem lovskem revirju samo po eno gorilo, a taksa za to znaša 3000 frankov. Le v znanstvene svrhe uprava izjemoma dovoljuje ustreliti letno po tri gorile. Taksa za to pa znaša 3500 frankov. Domačini seveda love gorile na svoj način. Zbera se velike množice ljudstva, ki s krikom in vikom obkolijo gorilino bivališče in jo potem skušajo usmrtiti s puščicami. Kolonijalne oblasti jim tudi to zabranjujejo in so danes taki primeri že prav redki.

Neki evropski lovec pripoveduje, da je le s težavo dobil vodnike za lov na gorile. Ob solnčnem zahodu je vedno slišal krike samcev. Tako je lahko precej natančno ugotovil, kje gorile prenočujejo in kam se je treba postaviti za jutranji lov. Nekoč je s svojimi lovci preganjal petglavo čredo goril. Slučajno so bežale po terenu, kjer so bile nastavljene zanke za bivole. Neka gorila je na begu zašla v zanko in se je tudi zadržila, vendar se je sama še pravočasno rešila. Nekoč je s Pigmeji napravil tak lov na gorile v pragozdu. Tavalili so nekaj časa po ozkih pigmejskih stezah skozi, ko nenadoma prednji Pigmejec sporoči, da je zagledal staro gorilo, ki se je oddaljila od trope. Kmalu za tem so opazili gorilino sledi. Po kratki hoji skozi goščo so res uzrli gorilino družino. Pigmejec je s krikom razdražil samca, da se je pripravil za napad. Samec se je obrnil proti lovcem, medtem ko je samica s

plahim krikom zbežala. Komaj 15 korakov pred lovcem se je nenadoma zganilo grmovje in opičji samec je z jeznim tule-njem lomastil proti preganjalcem. Tedaj je lovec sprožil, gorila je zatulil, zbežal in kmalu omahnil. Ko so drugo jutro našli ubitega opičjega samca, so se čudili njegovi velikosti. Meril je 2,30 m v višino in tehtal 55 kg.

Film „Moskva“

Moskovska tovarna »Sjuzkinkronika« je začela snemati nov film z naslovom »Moskva«. Scenarij sta napisala M. Kaufman in B. Agapov. Režiser je M. Kaufman.

O novem filmu je M. Kaufman dejal: »Osnovna teza našega filma je rekonstrukcija glavnega mesta. V filmu bomo pokazali današnjo Moskvo z vsemi njenimi kontrasti med novim in starim in v ozadju te Moskve — njeno novo prebivalstvo, ki deluje za izvedbo velikih del, za po načrtu prenovljeno Moskvo.«

»Predvojno Moskvo so imenovali »dolge vas«. To Moskvo bo pokazal prvi del filma. Drugi del bo pokazal Moskvo kot središče socialistične kulture, kot politično središče socialistične države in kot središče svetovne revolucije. V zadnjem delu bo pokazano, kako glavno mesto postaja.«

»En del filma je že izdelan. Vsebuje svečanosti fizične kulture in pa karneval v parku. Gledalec bo videl Moskvo bodočnosti. Po načrtu o rekonstrukciji Moskve bodo izdelane velike slike prenovljene prestolnice s parki, palačami in širokimi cestami itd.«

Italijanske čete pri pohodu na abesinsko mejo